

گره آموزش هنر در هنرستان‌ها

کمبود هنرستان هنرهای تجسمی، مانعی جدی برای توسعه آموزش آکادمیک هنر در مشهد است

الهام ظریفیان

از همان پایان امتحانات سال تحصیلی در خردادماه دغدغه ثبت‌نام مدارس به سراغ خانواده‌ها می‌آید. مدارس برتر و معتبر نیز بلافاصله شروع می‌کنند و هنوز تابستان به پایان نرسیده ظرفیتشان تکمیل می‌شود. این دغدغه برای دانش آموزان علاقه مند به هنر که برای ورود به مقطع بالاتر باید مهم‌ترین تصمیم زندگی‌شان، یعنی ادامه تحصیل در هنرستان رشته‌های تجسمی را بگیرند، بیشتر هم هست. کم بودن تعداد این هنرستان‌ها، پراکنده نبودن در تمام شهر، نبود امکانات کافی متناسب با رشته‌های هنری در این هنرستان‌ها یا حتی نبود خیلی از رشته‌ها در این مدارس مواردی هستند که مانع جدی رشدو توسعه آکادمیک هنر در مقطع متوسطه در شهر مشهد محسوب می‌شوند. ما در گزارش زیر در گفت‌وگو با دو هنرمند این مشکلات را بررسی کرده‌ایم و در ادامه به سراغ اداره‌کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی رفته‌ایم که در همکاری با وزارت آموزش و پرورش دو هنرستان هنرهای زیبای دخترانه و پسرانه را در مشهد تأسیس کرده است و با رئیس گروه هنری این اداره‌کل درباره ضرورت توسعه چنین فضاهایی گفت‌وگو کرده‌ایم.

● نبود هنرستان‌های تخصصی در مشهد یک ضعف است همان قدر که جامعه نیاز به پزشک، مهندس، مدیر و کارمند دارد، قطعاً به هنرمند هم نیاز دارد. با اینکه سال‌هاست آموزش هنر به صورت آکادمیک در کشور با تأسیس هنرستان‌های هنرهای تجسمی و دانشگاه‌های هنر دنبال می‌شود، شاید این باور فرهنگی عامیانه که «هنر آب و نان ندارد»، هنوز هم به قوت گذشته باقی باشد، به‌ویژه در نگاه برنامه‌ریزان کلان آموزشی کشور. چون به تناسب جمعیت علاقه‌مند به هنرهای تجسمی، فضاهای آموزش رسمی کافی این رشته‌ها در مقطع متوسطه که شروع انتخاب رشته برای مقاطع بالاتر محسوب می‌شود، وجود ندارد. این اولین مانعی است که کارشناسان آموزشی بر آن تأکید دارند. علیرضا صباغیان نزدیک به سی سال سابقه تدریس هنر در آموزش‌وپرورش را دارد. او فرزند مرحوم قدیر صباغیان، نقاش معروف و از مفاخر هنر مشهد، است که در سال ۶۷ رتبه یک رشته هنر در کنکور سراسری را به دست آورد و در دانشگاه تهران رشته نقاشی را انتخاب کرد. صباغیان بلافاصله بعد از فارغ التحصیلی در سال ۷۲ به مشهد بازگشت و به استخدام آموزش‌وپرورش درآمد. او که در این سال‌ها در رشته‌های مختلف از جمله گرافیک، نقاشی، مجسمه سازی، معماری و... در آموزش‌وپرورش، دانشگاه‌ها و آموزشگاه‌های آزاد هنری تدریس کرده است، از نبود هنرستان‌های تخصصی در مشهد گلایه دارد و می‌گوید هنر هم بخشی از نیاز کشور است که نگاه کلان در آموزش‌وپرورش به آن توجهی نکرده‌است. هنر انقلاب اسلامی اکنون

کاربردهای زیادی پیدا کرده است و ظرفیت ایجاد هنرستان‌های تخصصی در بسیاری از رشته‌ها مانند موسیقی و سرود و نگارگری، به‌ویژه در شهری مانند مشهد که دومین کلان‌شهر کشور است و ظرفیت‌های فرهنگی متعددی دارد، وجود دارد، اما متأسفانه به این ظرفیت‌ها توجهی نشده است و این برای شهر یک نقطه‌ضعف است. او می‌افزاید: تعداد هنرستان‌های هنرهای زیبا در مشهد، به نسبت جمعیتی که دارد، خیلی کم است و همین موضوع باعث شده است خیلی از هنرآموزان این رشته‌ها مجبور شوند با تدریس در رشته‌های دیگر ساعات موظفی خود را پر کنند. ● استعدادهای هنری فراوانی در حاشیه شهر هدر می‌رود این هنرمند که تاکنون در بیش از پنجاه نمایشگاه انفرادی و جمعی نقاشی شرکت کرده است، می‌گوید: دانش آموزان زیادی علاقه‌مند به تحصیل در رشته‌های

هنرهای تجسمی هستند اما تعداد کم هنرستان‌های این رشته‌ها، نداشتن پراکندگی جغرافیایی، ظرفیت محدود و نا کافی بودن رشته‌ها باعث شده است خیلی از دانش آموزان از ادامه تحصیل در این رشته‌ها بازمانند. صباغیان در بسیاری از مسابقات و جشنواره‌های هنری وزارتخانه‌های آموزش‌وپرورش و فرهنگ و ارشاد اسلامی مؤسس یا داور بوده است و بر علاقه نوجوانان زیادی به هنر تأکید می‌کند اما می‌گوید اگر نتوانیم به این علاقه به صورت آکادمیک پاسخ دهیم، خیلی از استعداد‌های هنری ناشناخته باقی می‌ماند، سرکوب می‌شوند و نمی‌توانند در مسیرهای بعدی زندگی از جمله تحصیل و اشتغال افراد موفق‌تری باشند. او می‌افزاید: پدیده‌های هنری فراوانی به‌ویژه در میان دانش آموزان مناطق حاشیه شهر هستند که استعداد‌های آن‌ها به دلیل نداشتن بضاعت مالی و آگاهی در مسیر دیگری هدر می‌رود. خیلی از این افراد حتی خودشان هم از استعدادشان خبر ندارند و باید فضایی برای کشف و شکوفایی استعدادشان وجود داشته باشد. حتی می‌توان از ظرفیت بخش خصوصی و مدارس غیرانتفاعی استفاده کرد.

● اقتصاد، گام اول در توسعه آموزش هنر

علی عابدی هنرمند دیگری است که ۲۹ سال سابقه فعالیت رسمی در آموزش‌وپرورش و تدریس در دانشگاه‌های مختلف و ۳۵ سال کار هنری در مجامع هنر و رسانه‌ای دارد. او از نگاه جامعه به هنرستان‌ها می‌گوید: برخی هنوز فکر می‌کنند کسانی وارد هنرستان‌ها، از جمله هنرستان‌های هنرهای تجسمی

شده اند که توان علمی انتخاب رشته‌های دیگر را نداشته‌اند. این هنرمند بر ضرورت ایجاد و توسعه هنرستان‌های تخصصی هنرهای تجسمی با کادر اجرایی و آموزشی متخصص و آگاه تأکید می‌کند و می‌گوید: در مورد کمبود نیرو در آموزش‌وپرورش از رقم ۲۰۰ هزار نیرو یاد می‌شود. براساس همین رقم اگر ۱۰ درصد را مربوط به هنرستان‌ها بدانیم، ۲۰۰ هزار نیرو در بخش نرم‌افزاری در هنرستان‌ها کم داریم. در بخش سخت افزاری و کمبود تعداد هنرستان‌ها نیز با تحلیل مشابهی می‌توانیم دریابیم که دست کم در شهری مانند مشهد به بیست هنرستان هنرهای تجسمی نیاز داریم. از سویی همان تعداد هنرستان‌هایی که وجود دارند نیز با محدودیت‌هایی مواجه هستند، مثلاً برای خانم‌ها در هنرستان‌های موجود رشته موسیقی یا هنرستان تخصصی نداریم که رشته‌های آن کامل باشد

و هفت رشته اصلی هنر را در آن داشته باشیم. هر کدام از هنرستان‌های موجود، دو یا سه رشته دارند. بعضی رشته‌ها هم اصلاً در هیچ هنرستانی پیدا نمی‌شوند. یعنی هنرستان‌ها از نظر تنوع رشته، ناقص هستند. ضمن اینکه ابزارها و تجهیزات آن‌ها نیز اغلب فرسوده و متعلق به فناوری چندین سال پیش هستند. او تأکید می‌کند: مجموعه این شرایط باعث می‌شود استعداد‌ها هدر بروند، به شهرهای دیگر مهاجرت کنند یا در آموزشگاه‌های آزاد و به صورت غیر آکادمیک علاقه خود را دنبال کنند. به نظر می‌رسد به‌طور کلی در کشور و مشهد، نگاه متولیان امر به هنر و همچنین آموزش هنر چندان جدی نیست.

● کمبود بودجه آموزش و پرورش

این هنرمند با بیان اینکه اقتصاد گام اول در توسعه هنر است، می‌گوید: بودجه آموزش‌وپرورش در این حوزه بسیار اندک است. اگر کمتر شاهد اسم بزرگی در میان فارغ التحصیلان هنرستان‌های تجسمی بوده‌ایم، به این دلیل است که سرمایه‌گذاری مناسبی در این حوزه انجام نداده‌ایم. وقتی سرمایه‌گذاری در یک زمینه خاص به درستی صورت نگرفته باشد، استعداد‌ها در حوزه دیگری

پرویش می‌یابند.

او ادامه می‌دهد: کشف و رصد استعداد‌ها از دوره ابتدایی و پرورش آن‌ها در مسیر هنر مهم است. در این شکی نیست ولی مسئله مهم‌تر این است که امکانات کافی در اختیار استعداد‌های کشف‌شده قرار ندهیم تا بتوانند رشد کنند. کمبود نیروی متخصص هنر نیز موضوع مهم دیگری است. حتی اگر تعداد

هنرستان‌ها را زیاد کنیم، مسئله این است که آیا نیروی متخصص برای آن‌ها تربیت کرده‌ایم یا نه. شاید خیلی از کاستی‌ها را بتوانیم با مدرس خوب جبران کنیم ولی متأسفانه در این بخش هم ضعیف عمل کرده‌ایم.

● کسب رتبه برگزیده استانی

کمبود‌ها در حوزه هنرستان‌های هنرهای تجسمی در مشهد نیز مانند دیگر استان‌ها و شهرها احساس می‌شود، اما وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به کمک وزارت آموزش‌وپرورش آمده است و تاکنون در این شهر دو هنرستان تأسیس کرده است که به هنرستان‌های هنرهای زیبا معروف هستند. این هنرستان‌ها جز دسته هنرستان‌های وابسته محسوب می‌شوند که در بسیاری دیگر از شهر‌ها نیز توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تأسیس شده‌اند. جواد روشندل، رئیس گروه هنری کمبود‌ها در حوزه هنرستان‌های هنرهای تجسمی در مشهد نیز مانند دیگر استان‌ها و شهرها احساس می‌شود، اما وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به کمک وزارت آموزش‌وپرورش آمده است و تاکنون در این شهر دو هنرستان تأسیس کرده است که به هنرستان‌های هنرهای زیبا معروف هستند. این هنرستان‌ها جز دسته هنرستان‌های وابسته محسوب می‌شوند که در بسیاری دیگر از شهر‌ها نیز توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تأسیس شده‌اند. جواد روشندل، رئیس گروه هنری

اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی، در این باره توضیح می‌دهد: رسالت تعلیم‌وتربیت در مقاطع ابتدایی متوسطه با آموزش‌وپرورش است. ولی دستگاه‌های دیگر مانند وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای یا وزارت جهاد کشاورزی با انعقاد تفاهم‌نامه‌ای مشترک با آموزش‌وپرورش و تحت عنوان هنرستان‌های وابسته می‌توانند به افزایش دانش و آگاهی در مقطع متوسطه کمک کنند.

او می‌افزاید: رشد فرهنگ و هنر اسلامی و دانش‌افزایی در رشته‌های هنری بخشی از رسالت و وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی محسوب می‌شود. این وزارتخانه بخشی از این رسالت را در آموزشگاه‌های آزاد هنری دنبال می‌کند و بخش دیگری از آن را در هنرستان‌های هنرهای زیبا، به گفته روشندل تأمین هنرآموز (مدرس) درس تخصصی هنر) و تجهیزات تخصصی در این هنرستان‌ها با دفتر برنامه‌ریزی و آموزش‌های هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است و تأمین معلمان درس عمومی و مکان با آموزش‌وپرورش، که در زمینه

اخیر آموزش‌وپرورش می‌توانند ظرفیت خیران مدرسه‌ساز استفاده کند. همه شرایط تحصیل و اعطای مدرک نیز براساس ضوابط آموزش‌وپرورش است. رئیس گروه هنری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی از دو هنرستان هنرهای زیبای دخترانه و پسرانه در مشهد نام می‌برد که از بیست سال گذشته تاکنون تأسیس شده‌اند. او می‌گوید: هنرستان دخترانه دکتر مریم زینال پور در سال ۱۴۰۰ تأسیس شده است و دومین سال فعالیت خود را می‌گذراند. این هنرستان در

بولوار نماز واقع شده است و اکنون ۱۴۴ هنرجو و هشت هنرآموز تخصصی در سه رشته سینما، نمایش و گرافیک دارد. اما در همین زمان اندک که از تأسیس آن می‌گذرد، هنرجویان این هنرستان توانسته‌اند ۴۵ رتبه برگزیده استانی را در جشنواره‌های فرهنگی هنری آموزش‌وپرورش به خود اختصاص دهند. این نشان می‌دهد که کار تخصصی در این حوزه چقدر مؤثر است. وی افزود: هنرستان هنرهای زیبای پسران مشهد نیز که در ابتدا به نام هنرستان هنرهای تجسمی پسران مشهد شناخته می‌شد، در سال ۱۳۷۲ تأسیس شده و دارای چهار رشته گرافیک، سینما، نمایش و موسیقی است. این هنرستان اکنون حدود ۲۴۸ هنرجو و ۲۶ هنرآموز تخصصی دارد. این هنرستان‌ها تابع سیستم مدارس دولتی هستند و ثبت نام نیز از طریق گزینش عملی و تئوری است.

درویش که مهم‌ترین نقشش را در سریال قبلی سهیلی‌زاده بازی کرده بود، این بار هم نقش اصلی سریال «عقرب عاشق» را بر عهده گرفته است. درویش با وجود سیمای ظاهری جذابش، در ایفای نقش یک موجود فضایی با گرایش‌های نیمه انسانی، چندان دقیق و باظرافت عمل نمی‌کند و نمی‌تواند کاری‌کند که کفه شمایل زیبایش از کفه هنر بازیگری او سنگین تر به نظر برسد. در نقطه مقابل، ساقی حاجی‌پور که با سریال محبوب «هم‌گناه» به شهرت و محبوبیت رسید، در این مجموعه با ایفای نقش آبان حضور متوسطی دارد، اما بخش بزرگی از بار درام را به دوش می‌کشد. به این فهرست، مجموعه نسبتاً پرتعدادی از بازیگران بی نام و نشان را هم اضافه کنید که نقش‌های فرعی «عقرب عاشق» را بر عهده گرفته‌اند و در خدمت پیشرفت

چارسوق هنر

برنامه تعطیلی سینماها در اربعین ۱۴۰۲ اعلام شد

سخننگوی انجمن سینما داران برنامه تعطیلی سینما به مناسبت اربعین حسینی را اعلام کرد. به گزارش شهرآرا، طبق اعلام محمدرضا صابری، سینما های سراسر کشور به مناسبت اربعین سید و سالار شهیدان، حضرت اباعبد...

الحسین^(ع)، روز سه شنبه، ۱۴ شهریور، از ساعت ۱۸ تعطیل خواهند شد. بر اساس این خبر، روز پنجشنبه، ۱۶ شهریور، فعالیت سینما‌ها در سراسر کشور از سر گرفته می‌شود.

فرستنده رادیو در کربلا و نجف راه اندازی شد

فرستنده رادیو اربعین به مناسبت اربعین حسینی در کربلا و نجف (ابتدای مسیر پیاده‌روی) راه اندازی شد. فرزاد امانی، مدیرکل تولید و فنی معاونت صدا، با اعلام این خبر اظهار کرد: زائران می‌توانند از این رادیو، در کربلا از موج اف ام فرکانس ۹۰.۹ و در نجف

ابتدای مسیر پیاده‌روی، موج اف ام فرکانس ۹۰.۵ استفاده کنند.

معرفی ۲۵ چهره ماندگار فرهنگی در تلویزیون

فصل جدید مجموعه مستند «چنان سروز به تپه کندنگی محمدسعیدوزیری با موضوع معرفی چهره ها و مفاخر برجسته فرهنگی، هنری و علمی کشور روی آنتن شبکه مستند پرفته است. به گزارش صبا، فصل جدید مجموعه مستند «چنان سروز» در ۲۵ قسمت ۴۴ دقیقه‌ای به

چهره‌های ماندگار ادبی، علمی و هنری ایران پرداخته است. وزیر ی درباره این مجموعه مستند گفت: از مهم ترین چهره هایی که در این فصل در قالب مستندهای پرتره به مخاطبان معرفی می‌شوند، می‌توان به جلال آل احمد، نجف دریابندری، آیت... حسن زاده املی، مهدی الهی قمشه ای، سید جلال آشتیانی، محمد قاضی، قیصر امین پور، منوچهر انور، جلال الدین همای، محمود حکیمی، بدیع الزمان فروزانفر، اقبال لاهوری، جعفری لنگرودی و... اشاره کرد. سعی کردیم هم به چهره‌های فرهنگی بپردازیم و هم افراد اثرگذار هنری را معرفی کنیم. این مجموعه مستند یکشنبه‌ها، ساعت ۲۱ از شبکه مستند پخش می‌شود و تکرارش روز بعد ساعت ۹ است.

فیلم بردار قدیمی سینما درگذشت

مرتضی پورصمدی، مستند ساز و فیلم بردار سینما و تلویزیون دار فانی را وداع گفت. به گزارش ایسنا، مرتضی پورصمدی، مستند ساز و فیلم بردار سینما و تلویزیون، دار فانی را وداع گفت. این سینماگر متولد ۱۳۳۱ در

همدان و فارغ التحصیل رشته فیلم برداری از مدرسه عالی تلویزیون و سینما بود. او در زمینه ساخت مستند، فیلم‌های سینمایی و سریال‌های تلویزیونی تجربه مدیریت فیلم برداری داشت و چندین نمایشگاه عکس نیز برگزار کرده بود. «گیلانه»، «دایره زنگی»، «هیس! دخترا فرباد نمی‌زنند»، «هویت»، «یک گزارش واقعی» و... از جمله فیلم‌هایی هستند که فیلم برداری آن‌ها توسط پورصمدی انجام شده است. همچنین سریال‌های «مزد ترس»، «مدار صفر درجه» و «حیرانی» نیز از سریال‌های تلویزیونی هستند که تصویر برداری آن‌ها برعهده این فیلم بردار بوده است.

مهدی فخیم زاده «نابارد» را می سازد

شوراهای پروانه ساخت آثار سینمایی و غیرسینمایی در جلسه اخیر با چهار فیلم‌نامه سینمایی و سه فیلم‌نامه غیر سینمایی موافقت کردند و مهدی فخیم‌زاده قرار است «نابارد» را به تهیه‌کنندگی، کارگردانی و نویسندگی خودش، مقابل دوربین ببرد. فیلم‌نامه‌های

سینمایی «نابارد» به تهیه‌کنندگی، کارگردانی و نویسندگی مهدی فخیم‌زاده، «نفس خور» به کارگردانی محمد مهدی کارت، «نقطه صفر زمین» به کارگردانی و نویسندگی امیرعباس ربیعی موافقت شورای پروانه ساخت سازمان سینمایی را اخذ کردند.

آغاز اکران برخط «گیتی، همسر علیرضا»

فیلم سینمایی « گیتی، همسر علیرضا» به کارگردانی حمیدرضا هرنی در شبکه نمایش خانگی از پلتفرم فیلم نت به صورت برخط اکران شد. در این فیلم سینمایی که زمستان ۱۴۰۰ به اکران عمومی سینماها درآمد، ارش صفی، رؤیا جاویدنیا، ریحانه رضی و زنده یاد کریم اکبری مبارکه به ایفای نقش می‌پردازند.